

ANTE KALOĐERA, *IZVORI ZA POVIJEST OTOKA KORČULE*, TRUD
VRIJEDAN PAŽNJE (Povodom 10. sveska)

Struktura korisnika arhivske građe posljednjih godina doživjela je znatne promjene. Među istraživačima sve više je liječnika, politologa, novinara, međutim stručnjaka s područja strojarstva se još uvijek rijetko sretno u čitaonicama arhiva. To je jedan od razloga da smo bili ugodno iznenađeni kada je u listopadu 1978. sveuč. prof. strojarski inženjer Ante Kalođera (rođen 4. XII 1910. u Blatu na Korčuli), objavio *Spise javnog bilježnika Jerka Miroševića 1641—1679., najavljujući time niz svojih Izvora za povijest otoka Korčule*.

Izdavač i autor ovog sveska nekadašnji je referent u Ministarstvu industrije dok se ono još nalazilo u Šibeniku, zatim izaslanik za Dalmaciju istog Ministarstva, te načelnik metalne industrije Ministarstva industrije, pa generalni direktor metalne industrije Hrvatske u vrijeme njene obnove. Od 1948. inž. Kalođera je profesor i tehnički direktor Radionice Savezne tehničke škole u Zagrebu. U 1962. postaje šef katedre za tehničko obrazovanje Pedagoške akademije u Zagrebu, od 1967. u zvanju sveuč. profesora šef je katedre za elemente i konstrukciju strojeva, pedagoški savjetnik, član Republičkog odbora Saveza izumitelja SRH itd. Od početka 1978. ovaj svestrani, marljivo radnik poslovnima, na mnogim tehničkim inovacijama dodao je nove: marljivo prevodi, prepisuje, sređuje, lektorira i vrši korekturu edicija čiji je izdavač i urednik.

U prvom svesci Kalođera donosi skraćeni prijevod sa talijanskog jezika na hrvatski 738 isprava o kupoprodaji, darovanju i slično, nastalih u kancelariji javnog notara u Korčuli, koje je svrstao po datumima njihova nastanka. Priložen je i faksimil jedne isprave.

Nakon prve slijedile su ostale sveske. Evo im sadržaja:

Sveska II. *Liveli Kaptola Korčulanskog*. Prijevodi ugovora što ih je ovaj Kaptol sklapao sa stanovnicima otoka Korčule o zajmovima s kamatama uz hipoteku na nekretnine, u 17. i 18. stoljeću.

III. *Stampa nobili abitanti nel casal di Blata*. Fotokopija nijetke edicije koja sadrži spise parnice između seoskih plemića i pučana u Blatu.

IV. *BAPTESIMI I*. Prijepis najstarije knjige krštenih (rođenih) u Korčuli od 1583. do 1592. godine.

V. *MATRIMONII I*. Prijepis najstarije knjige vjenčanih u Korčuli od 1585. do 1591.

VI. *BAPTESIMI II*. Prijepis knjige rođenih u Korčuli od 1593. do 1662. Sadrži 2433 opisa rođenja (krštenja), te je vremenski nastavak sveska IV.

VII. *OPORUKE STANOVNIKA OTOKA KORČULE* od 1540. do 1590. godine. Doslovni prijevodi oporuka. (Svezak ima 216 stranica).

VIII. *OPORUKE STANOVNIKA OTOKA KORČULE* od 1591. do 1785. god. Nastavak sveska VII.

IX. *SPISI JAVNIH BILJEŽNIKA 2*. Skraćeni prijevodi 181 isprave sa latinskog na hrvatski jezik, nastale od 1568. do 1588. U kancelariji devetorice javnih notara (od svakog se prilaže po jedan faksimilirani dokument).

X. *MATRIMONII*. Vjenčani u Korčuli od 1585. do 1664. Uz mladence navodi se bilješka o napovjedima, te imena kumova i svećenika.

Sve isprave donesene u navedenim Izvorima za povijest otoka Korčule imaju oznaku Arhiva i signature pod kojom se čuvaju originali. U uvodu VII. sveska donosi se sedam poglavlja Korčulanskog statuta i to u latinskom

izvornom tekstu i doslovnom prijevodu na hrvatski jezik, da bi bile jasnije oporuke koje u tom svesku donosi.

Sve navedene sveske objavljene su u svega desetak primjeraka svaka, umnožene u kseroks tehnici koje autor besplatno ustupa institucijama njegovog rodnog otoka, a i Arhivskim ustanovama, da bi poslužile svima onima koje će zanimati prošlost Korčule, ali i čitave srednje Dalmacije, jer na tom našem otoku sklapaju mnoge pravne poslove, žene se i umiru mnogi Pelješčani, Hvarani i drugi. Nema sumnje da ove stranice ispisane entuzijazmom u ljubavi naspram zavičaju ne će moći preskočiti svi oni koje će zanimati prošlost Korčule i Dalmacije.

F. Glavina